

Zwijndrechts koppel dat schadevergoeding heeft afgedwongen van 3M: “We dachten hier groenten te kweken. En toen kwam PFOS”

De kleine man die grote chemiereus 3M op de knieën gekregen heeft met een vonnis tot schadevergoeding voor gezondheidsschade, heet Kurt Verstraete. De ingenieur uit Zwijndrecht noemt het een opluchting. Niet alleen voor hemzelf en zijn gezin, maar voor elke burger. Hij hoopt nu dat de uitspraak een precedent wordt en dat anderen ook een rechtszaak beginnen tegen het concern. “Na alle lange avonden is er voor het eerst iets positiefs uitgekomen.”

Greg Van Roosbroeck

Woensdag 17 mei 2023 om 05:00

Via een WhatsAppbericht van vrienden 's avonds laat in bed. Zo heeft Kurt Verstraete (52) maandag vernomen dat hij zijn rechtszaak gewonnen had tegen 3M. En dat het chemiebedrijf hem een provisoire schadevergoeding moet betalen van 2.000 euro omdat in zijn bloed en dat van zijn vrouw Isabelle (50), zijn 19-jarige zoon en zijn 17-jarige dochter abnormaal hoge hoeveelheden PFAS zijn aangetroffen.

LEES OOK. [Rechter beoordeelt PFOS-vervuiling in Zwijndrecht als “bovenmatige burenhinder”, en dat dreigt 3M een fortuin te kosten](#)

“Ik voel veel opluchting”, zegt Kurt Verstraete een dag later tussen de interviews en felicitaties door. “We hebben veel lange avonden geklopt om bodemsaneringsverslagen uit te spitten. Om mensen te verzamelen in onze actiegroep Darkwater 3M. En dat terwijl mijn vrouw en ik nog een job hebben die tijd en moeite kost (*Kurt is ingenieur en zijn vrouw ergotherapeute, red.*). Net daarom is deze uitspraak zo belangrijk: er is voor het eerst ook iets positiefs uitgekomen.”

Inwijkelingen

Kurt en Isabelle hebben eerst vier jaar in Mechelen gewoond en wonen sinds 2001 in Zwijndrecht. Eerst in de Kapellenkouter, op 600 meter van waar ze nu tien jaar wonen: de Neerstraat, de straat in Zwijndrecht het dichtst bij de fabriek van 3M. Weinig Zwijndrechtenaars wonen zo kort bij de site als Kurt en Isabelle. “We dachten: het is hier landbouwgebied, dus hier kunnen we groenten kweken zonder pesticiden en gezond eten. En toen kwam PFOS. Dat is bitter.”

LEES OOK. [Immuunsysteem onderdrukt, vertraagde groei en puberteit: onderzoek toont hoe PFOS impact heeft op tieners](#)

In de zomer van 2021 liet Isabelle haar bloed testen. Ze was een van de achthonderd inwoners van Zwijndrecht die deelnamen aan het eerste grote onderzoek. Kurt viel net niet achterover van de resultaten en besloot om ook zijn bloed en dat van de kinderen te laten onderzoeken. De waarden waren net zo hallucinant: Kurt zit boven de 1.000, zijn zoon op 600 en zijn dochter op 300. Zijn vrouw Isabelle heeft 750. Ter vergelijking: de Europese Autoriteit voor Voedselveiligheid (EFSA) zet de grens voor PFOS op 6,9 microgram per liter bloed.

David tegen Goliath

Begin 2022 besloot het koppel om een rechtszaak te beginnen tegen 3M. David tegen Goliath. Kurt en Isabelle uit Zwijndrecht tegen chemieconcern 3M uit Minnesota. “Ik hou van rechtvaardigheid”, zegt Kurt. “Maar ik wist ook dat we een sterk dossier hadden. De UAntwerpen heeft in ons perceel heel wat analyses uitgevoerd. En we hadden onze bloedanalyses. Resultaten die ontegensprekelijk in ons voordeel zouden pleiten.”

LEES OOK. [Koppel staat tegenover 3M bij Antwerpse vrederechter: “In essentie is dit een ruzie tussen burens: een kleine en een heel grote”](#)

Dan nog een advocaat vinden. “Uiteindelijk zijn we bij het kantoor van Geert Lenssens terechtgekomen. Wij hadden een sterk dossier. Zij de visie op hoe je zo’n zaak tegen 3M moet beginnen.” Het werd het vredegerecht. “Andere advocaten hebben daar een beetje meewarig over gedaan. Voor het vredegerecht tegen 3M? De reden was dat het dan snel kan, en dat we geen twintig jaar moeten wachten op een uitspraak.”

Provisoire schadevergoeding

Het bedrag dat Kurt en zijn gezin krijgen, is provisoir. Het kan nog verhoogd worden met bijvoorbeeld de minderwaarde na een eventuele verkoop van hun woonst. Maar daarmee zijn de hoge concentraties PFOS in hun bloed nog niet verdwenen. Dat beseft Kurt ook. “We moeten onze gezondheid nu goed opvolgen”, zegt hij. “Zodra hier of daar schade optreedt, laten we onderzoeken of dat gelinkt kan worden aan de uitstoot van 3M. Bovendien zijn we de rechtszaak niet alleen gestart voor onszelf, maar ook voor andere mensen.”

LEES OOK. [PFAS zitten overal, zelfs in toiletpapier](#)

Midden februari, toen de procedure tegen 3M net begonnen was, zei Kurt Verstraete al dat hij met deze rechtszaak hoopte om “het pad te effenen voor anderen”. “Met Darkwater 3M hebben we namen en adressen van mensen die zich aangemeld hebben. Ik ga ze niet vrijgeven, om privacyredenen, maar ik ken mensen die net als wij een rechtszaak zullen beginnen. Voor het eerst in deze zaak is de burger niet vergeten. Dat is misschien nog het mooiste.”